

Aan Minister van SZW

nota

Nota AMvB gastouderopvang voor consultatie

TER BESLISSING

Directie Kinderopvang

Datum

4 maart 2024

Onze referentie

2024-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij

7 maart 2024

Bijlage(n)

3

Aanleiding

- Het wetsvoorstel verbetermaatregelen gastouderopvang is naar de Tweede Kamer gestuurd. De bijbehorende maatregelen zijn uitgewerkt in een AMvB.
- De AMvB is gereed voor internetconsultatie. Het is belangrijk om de MR van 15 maart te halen om zicht te houden op publicatie van de AMvB vóór 1 januari 2025.

Geadviseerd besluit

- We adviseren u het aanbiedingsformulier te ondertekenen. We moeten de stukken uiterlijk vrijdag 8 maart bij AZ aanleveren voor de MR van 15 maart.

Kernpunten

- In deze AMvB zijn de verbetermaatregelen uitgewerkt waarover de Tweede Kamer op 1 juni 2023 is geïnformeerd (zie toelichting voor een overzicht).
- Daarnaast heeft u op 11 februari jl. besloten dat adresgegevens van vraagouders niet meer openbaar worden gemaakt in het Landelijk Register Kinderopvang. De noodzakelijk aanpassing hiervoor is eveneens in deze AMvB opgenomen.
- Er is breed draagvlak onder branchepartijen en toezichthouders voor verbetermaatregelen in de gastouderopvang. We merken wel huiver nu een en ander wordt geformaliseerd in regelgeving. In aanloop naar de formele consultatie zijn met name drie zorgen geuit:
  1. Het **tijdpad voor inwerkingtreding op 1 januari 2025** is krap. De branche- en toezichtspartijen hebben zorgen over de implicaties voor de implementatie van de maatregelen. Alleen wanneer de TK het wetsvoorstel vóór de zomer aanneemt, **kan publicatie kort voor de beoogde inwerkingtreddingsdatum van 1 januari 2025 lukken**. Ondanks dat de TK over de eigen agenda gaat, proberen we via de parlementair contactpersoon en/of uw politiek assistent, aandacht te vragen voor een snelle behandeling van het wetsvoorstel.
  2. De vraag of de gezagsverhouding tussen gastouderbureaus en gastouders verandert. **Vrees is dat de relatie eerder gezien wordt als schijnzelfstandigheid**. Dit wordt getriggerd door het wetsvoorstel Verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoedens (Vbar). **De nieuwe regelgeving beoogt niets aan de gezagsverhouding tussen gastouder en gastouderbureau te wijzigen**. Het versterkt enerzijds de begeleidende rol die het gastouderbureau heeft. Anderzijds wordt de

eigen verantwoordelijkheid van de gastouder voor het bieden van verantwoorde kinderopvang versterkt. We kijken samen met de collega's van AV en WBJA naar de verantwoordelijkheden en formuleringen.

Hiermee willen we voorkomen dat het werken als zelfstandige voor gastouders onbedoeld onmogelijk wordt gemaakt.

3. De branchepartijen maken zich zorgen over de verdiensten van gastouders. De brancheorganisaties vinden de aangekondigde 21 cent verhoging van de maximumuurprijs (MUP) niet voldoende. Ons beeld is dat de verhoging van de MUP **gemiddeld genomen voldoende** is, maar dat een deel van de gastouders en gastouderbureaus meer tijd en kosten zal maken. Dat is voor de sector zorgelijk omdat volgens hen de MUP sowieso niet toereikend is voor de gastouderopvang. In die discussie verwijzen we naar het **kostprijsonderzoek dat nu wordt opgezet**. Daarnaast ligt met de extra verhoging van de MUP van vorig jaar, naar aanleiding van het amendement Van der Lee, de maximum uurprijs nu **gemiddeld 2,95% boven het huidige gemiddelde tarief**.
  - Voor de extra kosten voor toezicht en handhaving door GGD GHOR NL en VNG loopt een claim mee in de voorjaarsbesluitvorming (€ 1,7 miljoen structureel). In de definitieve versie van het besluit zal dit worden meegenomen.
  - Na uw akkoord op de concept AMvB zal DG Werk de uitvoerders (DUO, GGD GHOR NL, Inspectie van het Onderwijs, VNG) aanschrijven voor de uitvoeringstoets (looptijd twee maanden).

Toelichting

Vervolgproces

- Als de Tweede Kamer het wetsvoorstel aanneemt, wordt het **wetsvoorstel** doorgestuurd naar de Eerste Kamer en kan het onderliggende **besluit** worden voorgehangen aan beide Kamers. De voorhang duurt een maand.
- Na de voorhang wordt het **besluit** voor advies naar de Afdeling Advisering van de Raad van State verzonden (looptijd drie maanden).
- Zoals eerder (13 februari) aangegeven in de nota waarmee we de wet agendeerden voor de MR, gaan we met betrokken partijen in gesprek over een gefaseerde inwerkingtreding, zodat gastouders, gastouderbureaus en toezichthouders voldoende tijd hebben om zich voor te bereiden.

Maatregelen die in deze AMvB worden geregeld

- De vier pedagogische doelen in het wetsvoorstel worden in de AMvB geconcretiseerd (zoals voor kindercentra al eerder is gedaan met de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang).
- Iedere gastouder stelt een pedagogisch werkplan op. Hierin beschrijft de gastouder hoe uitvoering wordt gegeven aan de vier pedagogische doelen en hoe de ontwikkeling van het kind wordt gevolgd.
- De pedagogisch beleidsmedewerker van het gastouderbureau biedt iedere gastouder jaarlijks drie uur coaching.
- De gastouder volgt daarnaast jaarlijks nog zeven uur aan permanente ontwikkeling.
- Iedere gastouder beschikt over een achterwacht die bij calamiteiten binnen een kwartier aanwezig kan zijn. Op dit moment geldt dit alleen wanneer gastouders meer dan drie kinderen opvangen.

Datum
4 maart 2024

Onze referentie
2024-

Maatregelen die in de ministeriële regeling worden uitgewerkt

Parallel met de AMvB werken we verder aan de uitwerking van enkele maatregelen in een ministeriële regeling. We verwachten deze voor de zomer aan u voor te kunnen leggen voor internetconsultatie en uitvoeringstoets. De regeling bevat:

- Opleidingseisen aan de pedagogisch beleidsmedewerker van het gastouderbureau, die belast is met coaching van de gastouders.
- De verplichting voor gastouders dat zij beschikken over een pedagogische component (dit zit niet in iedere opleiding die kwalificeert als gastouder).

Datum
4 maart 2024

Onze referentie
2024- [REDACTED]

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsformulier MR	Bijlage bij verzending	
2	Concept Wijzigingsbesluit gastouderopvang	Bijlage bij verzending	

Notes

2-1

Belangrijk!

Aan

Minister van SZW

nota

Aanbieding aan MR t.b.v. voorhangprocedure Besluit
verbetermaatregelen gastouderopvang

*zoals bij
moti week!*

TER BESLISSING

Directie

Datum
27-05-2024

Onze referentie
2024- [redacted]

Opgesteld door

Bijlage(n)
2

Aanleiding

- Op 17 mei 2024 bent u akkoord gegaan met het agenderen van het Besluit verbetermaatregelen gastouderopvang in de CWIZO t.b.v. het starten van de voorhangprocedure in de TK en EK.
- Het wijzigingsbesluit is op 27 mei 2024 akkoord bevonden door de CWIZO.
- Op basis daarvan kan het wijzigingsbesluit worden geagendeerd voor de MR van 7 juni 2024. De stukken dienen hiervoor uiterlijk 31 mei a.s. bij AZ worden aangeleverd.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u in te stemmen met het agenderen van deze versie van het wijzigingsbesluit voor de MR van 7 juni 2024 en het aanbiedingsformulier te ondertekenen.

Kernpunten

- De bijgevoegde MR-versie van het wijzigingsbesluit bevat geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de versie die in de CWIZO heeft voorgelegd.
- Naar aanleiding van een collegiale wetgevingstoetsing door WBJA, zijn er enkele technische verbeteringen doorgevoerd.
- Indien de MR akkoord is, kan het wijzigingsbesluit toegestuurd worden aan de TK en EK in het kader van de voorhangprocedure.
- De TK is verzocht de maatregelen uit het wijzigingsbesluit te betrekken bij de plenaire behandeling van het bijbehorende wetsvoorstel. Het wetsvoorstel is inmiddels aangemeld voor plenaire behandeling. Deze wordt verwacht in de week van 1 juli (week 27, laatste week voor zomerreces).

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsformulier	Ondertekenen	
	ministerraad		
2	Besluit	Ter informatie	
	verbetermaatregelen		
	gastouderopvang		

17/5 CE3

Aan Minister van SZW

TER BESLISSING

Directie

Datum
10 mei 2024

Onze referentie
2024-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij
15 mei 2024

Bijlage(n)
2

nota

Voorleggen Besluit verbetermaatregelen gastouderopvang
in CWIZO

Aanleiding

- De internetconsultatie en uitvoeringstoetsen over het wijzigingsbesluit voor het verbetertraject gastouderopvang en voor het aanpassen van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) zijn afgerond. Op basis van de reacties is het wijzigingsbesluit op een aantal punten aangepast.
- We leggen u hierbij de nieuwe versie van het wijzigingsbesluit voor, om deze te agenderen voor de CWIZO van maandag 27 mei t.b.v. de voorhang. Stukken hiervoor moeten we uiterlijk vrijdag 17 mei aanleveren.

Geadviseerd besluit

1. Bent u akkoord met het bijgevoegde wijzigingsbesluit?
  - a. In het bijzonder vragen we uw aandacht voor een inhoudelijke wijziging, zie onder kernpunten.
  - b. In de toelichting bij het wijzigingsbesluit zijn de teksten geel gemarkeerd die inhoudelijk nieuw zijn ten opzichte van de vorige versie die u hebt gezien.
2. Indien akkoord, verzoeken we u het bijgevoegde CWIZO-formulier te ondertekenen.

akkoord te geven

Kernpunten

- We stellen voor om vooralsnog het artikel achterwege te laten waarmee gastouders worden verplicht om de ontwikkeling van kinderen te volgen. Vooral deze maatregel heeft veel weerstand opgeroepen in de internetconsultatie.
- Veel gastouders geven aan dat ze de ontwikkeling al volgen. Uit de reacties blijkt echter dat het voorgestelde artikel de indruk wekt dat deze bestaande praktijk niet voldoet en dat er een forse tijdsinvestering en administratieve lasten vereist worden (bijvoorbeeld met uitgebreide observatieverslagen en een digitaal kindvolgsysteem, zoals gebruikelijk in een kindercentrum).
- VNG en GGD GHOR verwachten dat deze maatregel niet haalbaar is voor de gemiddelde gastouder. Ook brancheorganisaties BK en Nysa leggen de nadruk op de haalbaarheid en regeldruk van deze maatregel.
- Het volgen van de ontwikkeling van kinderen vinden we een belangrijk aspect van kinderopvang. Maar het lijkt erop dat het introduceren van een artikel met deze verplichting voor gastouders minder nodig is, omdat veel gastouders het al doen. Het artikel leidt vermoedelijk tot ongewenste

Waarom niet eerder deze week aan mij voorgelegd?! groot besluit!

Maar degenen die minder kwader zijn -> om vaak minder volgen?

en de achterblijvende ouders?

neveneffecten zoals onnodige regeldruk en mogelijk hogere uitstroom van gastouders. We stellen voor om in eerste instantie het volgen van de ontwikkeling van kinderen op andere wijze te stimuleren (bijvoorbeeld via communicatie en ondersteuning door gastouderbureaus en het benadrukken van de pedagogische doelen). En in de monitoring/evaluatie van het traject te bezien wat daarvan het effect is.

Datum
10 mei 2024

Onze referentie
2024- [redacted]

- ?
- De aangekondigde 21 cent verhoging van de maximumuurprijs voor het totale pakket aan verbetermaatregelen hoeft niet te worden aangepast. Deze middelen zijn reeds gereserveerd op de begroting en gedekt met de wijziging van het Besluit KOT voor 2024. Dit is afgestemd met FEZ. Verlaging van dit bedrag zou consequenties hebben voor het draagvlak in de sector, gezien de stevige zorgen die er nu reeds worden geuit over de toereikendheid van deze verhoging en van het uurtarief. Het volgen van de ontwikkeling van kinderen maakte ongeveer 30% uit van de geraamde regeldrukkosten.

Toelichting

Algemeen

- ?
- Naast bovenstaande aanpassing, hebben internetconsultatie en uitvoeringstoetsen niet geleid tot significante inhoudelijke aanpassingen. Wel tot verschillende technische en tekstuele verbeteringen en verduidelijkingen.
  - Ten behoeve van de internetconsultatie en uitvoeringstoetsen was het wijzigingsbesluit vormgegeven als wijziging van het Besluit kwaliteit gastouderbureaus, gastouders en voorzieningen voor gastouderopvang. Nu worden de artikelen over gastouderopvang opgenomen in het Besluit kwaliteit kinderopvang. Daarmee wordt de samenhang tussen enerzijds dagopvang en bso en anderzijds gastouderopvang versterkt.
  - Een uitgebreid verslag van de inbrengen en onze reactie staat in hoofdstuk 4 en 5 van bijgevoegde nota van toelichting bij het wijzigingsbesluit. Hieronder geven we een samenvatting.

Uitvoeringstoetsen VNG, GGD GHOR, Inspectie van het Onderwijs en DUO

- VNG en GGD GHOR vragen zich af of het gevraagde kwaliteitsniveau haalbaar is voor sommige gastouders (mede gezien het minimale opleidingsniveau MBO-2 is). Dat gaat onder meer over het volgen van de ontwikkeling van kinderen.
- De zorgen van VNG en GGD GHOR over haalbaarheid voor gastouders betreffen ook de pedagogische doelen en daarmee het streven van een gelijkwaardige kwaliteit met kindercentra. VNG geeft daarbij aan dat gemeenten mogelijk niet zullen willen handhaven op tekortkomingen, omdat zij een bredere verantwoordelijkheid hebben voor het sociaal domein. In reactie hierop leggen we opnieuw uit dat bij de maatregelen rekening is gehouden met uitvoerbaarheid en beperken regeldruk. Daarvoor is tijdens het traject uitgebreid gesproken met gastouders, gastouderbureaus, brancheorganisaties en GGD GHOR en VNG. Daarnaast beschrijven we wat we nog meer doen om te zorgen dat zoveel mogelijk gastouders aan de gestelde kwaliteitseisen kunnen voldoen (zoals duidelijke communicatie en ingroeimijnen). Het waarborgen van de kwaliteit voor kinderen staat echter voorop.

- VNG geeft aan dat zij vraagtekens hebben of de maatregelen bijdragen aan de kwaliteit voor kinderen. Dit standpunt verbaast ons, aangezien de maatregelen tot stand zijn gekomen in nauw overleg met de genoemde partijen. Een van de aanleidingen voor dit traject is bovendien een rapport waarin de IvhO aangeeft dat het kwaliteitskader aangescherpt zou moeten worden omdat nu waarborging van de kwaliteit door toezicht en handhaving niet voldoende mogelijk is. Dat advies is gebaseerd op toezichtdata én input van gemeenten en GGD'en. We gaan met VNG in gesprek over dit standpunt.
- GGD GHOR en VNG geven in hun uitvoeringstoets een geactualiseerde raming op basis van de uitgewerkte maatregelen in het wijzigingsbesluit. Dit leidt tot licht hogere bedragen; het verschil bedraagt ongeveer € 300.000 voor 2025 en 2026 en ongeveer € 200.000 structureel vanaf 2027. Dit verschil wordt mogelijk geneutraliseerd doordat wordt voorgesteld om in het definitieve wijzigingsbesluit het artikel over het volgen van de ontwikkeling van het kind te schrappen. Over dit onderwerp vindt verder gesprek plaats met GGD GHOR en de VNG.
- De Inspectie van het Onderwijs geeft aan dat de wijziging van kwaliteitseisen geen direct effect heeft op haar taakuitvoering. Wel vraagt de inspectie aandacht voor een realistische inwerkingtredingsdatum en doet ze een aantal suggesties voor technische verbeteringen, deze hebben we meegenomen.
- VNG en GGD GHOR geven aan dat het doel van het register, namelijk ouders te informeren over de kwaliteit van de kinderopvang en het recht op kinderopvangtoeslag, niet wordt bereikt als de LRK-gegevens van vraagouders niet meer openbaar zijn. De inspectie heeft zorgen over de gevolgen voor de veiligheid. In de reactie lichten we toe hoe we deze zorgen hebben gewogen en dat het belang van privacy zwaarder weegt.
- DUO merkt op dat in het Register Buitenlandse Kinderopvang de adressen van vraagouders ook zichtbaar zijn en vraagt zich af of het een bewuste keuze is om die adresgegevens ook niet meer zichtbaar te maken. Dit wordt nog nader bekeken en eventueel bij een volgende wijziging van het Besluit registers meegenomen.

Datum
10 mei 2024

Onze referentie
2024- [redacted]

← nader
besluit?

En dus?

Internetconsultatie

- De 148 reacties in de internetconsultatie zijn met name afkomstig van gastouders, gastouderbureaus en brancheorganisaties.
- Vrijwel alle respondenten benadrukken dat zij gastouderopvang een warm hart toedragen, benadrukken de belangrijke functie die gastouderopvang heeft en waarderen de aandacht die er met deze maatregelen is voor de kwaliteit van de gastouderopvang.
- De meeste respondenten zijn positief over veel maatregelen. Veel van hen geven aan daar in de praktijk al mee te werken (bijvoorbeeld veel gastouders hebben een werkplan, volgen permanente educatie en krijgen coaching).
- Tegelijkertijd hebben veel respondenten zorgen over de regeldruk en over mogelijke uitstroom van gastouders. Daarbij wordt steeds de kritiek geuit dat het huidige maximumuurtarief voor gastouderopvang onvoldoende is. Net als de 21 cent verhoging bij de verbetermaatregelen. In de reactie verdedigen we de verhoging, geven we aan dat gastouders en gastouderbureaus zelf een passend tarief moeten bepalen (de maximumuurprijs is niet leidend) en verwijzen we naar het aangekondigde kostprijsonderzoek. Verder geldt dat

l

het schrappen van de verplichting om de ontwikkeling van kinderen te volgen ervoor zorgt dat meer gastouders zullen uitkomen met de 21 cent verhoging.

- Inhoudelijk gaat de meest kritiek uit naar het artikel over volgen ontwikkeling kind. Zie onder kernpunten.

Datum
10 mei 2024

Onze referentie
2024- [redacted]

Adviescollege toetsing regeldruk (ATR)

- De ATR heeft naar aanleiding van het wijzigingsbesluit advies uitgebracht. In voorbereiding op het Commissiedebat Kinderopvang d.d. 11 april 2024 hebben we u reeds geïnformeerd over dit advies.
- De ATR adviseert om beter te onderzoeken en onderbouwen of wettelijke maatregelen nodig zijn en waarom deze maatregelen naar verwachting bijdragen aan de kwaliteit.
- Naar aanleiding van het advies van het ATR is de nota van toelichting op een aantal onderdelen aangevuld en aangescherpt.
- Zo is bijvoorbeeld de regeldruk voor ouders toegevoegd in de nota van toelichting en is nadere onderbouwing toegevoegd van de probleemanalyse van de verschillende maatregelen.

Vervolgproces

- We streven naar agendering voor de CWIZO van 27 mei en de MR van 7 juni. Vervolgens wordt het stuk voorgehangen bij de TK en EK.
- Er vindt bij WBJA nog een collegiale wetgevingstoets plaats parallel aan de CWIZO. Dit kan eventueel leiden tot technische verbeteringen. We zorgen dat dit is afgerond voor de MR.
- De verwachting en inzet is dat de TK het wijzigingsbesluit betreft bij de behandeling van het wetsvoorstel. Inplannen daarvan gebeurt nadat de TK de Nota naar aanleiding van het Verslag heeft ontvangen. Deze is op 25 april in uw tas gegaan, we streven ernaar om deze zo snel mogelijk te verzenden.
- Hoewel we afhankelijk zijn van de planning van de parlementaire behandeling, blijft het streven om alle regelgeving te publiceren voor 1 januari 2025. En daarmee de sector zo snel mogelijk definitief duidelijkheid te geven over de nieuwe eisen. Zoals gemeld zijn we met sector- en toezichtpartijen in gesprek over passende ingroei-termijnen voor de daadwerkelijke inwerkingtreding van de verschillende maatregelen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	CWIZO formulier	Ter ondertekening	
2	Wijzigingsbesluit verbetermaatregelen gastouderopvang	Ter informatie (niet verzenden)	

*svp
overzicht
welke
stukken,
proven,
besluiten*